



Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (četvrto vijeće)

13. srpnja 2023.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Nadležnost u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću – Uredba (EZ) br. 2201/2003 – Članci 10. i 15. – Prijenos nadležnosti na sud druge države članice koji je primjereniji za rješavanje predmeta – Uvjeti – Sud države članice u koju je dijete nezakonito odvedeno – Haška konvencija iz 1980. – Najbolji interes djeteta”

U predmetu C-87/22,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Landesgericht Korneuburg (Zemaljski sud u Korneuburgu, Austrija), odlukom od 4. siječnja 2022., koju je Sud zaprimio 9. veljače 2022., u postupku

TT

protiv

AK,

SUD (četvrto vijeće),

u sastavu: C. Lycourgos, predsjednik vijeća, K. Lenaerts, predsjednik Suda, u svojstvu suca četvrtog vijeća, L. S. Rossi (izvjestiteljica), J.-C. Bonichot i O. Spineanu-Matei, suci,

nezavisni odvjetnik: P. Pikamäe,

tajnik: D. Dittert, načelnik odjela,

uzimajući u obzir pisani dio postupka i nakon rasprave održane 12. siječnja 2023.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za osobu TT, Z. Gáliková i M. Hrabovská, *advokátky*, P. Hajek i P. Rosenich, *Rechtsanwälte*,
- za osobu AK, S. Lenzhofer i L. Stelzer Páleníková, *Rechtsanwälte*,
- za slovačku vladu, S. Ondrášiková i B. Ricziová, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, H. Leupold i W. Wils, u svojstvu agenata,

* Jezik postupka: njemački

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 23. ožujka 2023.,
donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 15. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1347/2000 (SL 2003., L 338, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 133. i ispravak SL 2014., L 46, str. 22.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između osobe TT, slovačkog državljanina koji boravi u Austriji, i osobe AK, slovačke državljanke, u pogledu skrbništva nad njihovo dvoje zajedničke djece koja borave u Slovačkoj s osobom AK.

Pravni okvir

Haška konvencija iz 1980.

- 3 Člankom 6. Konvencije o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece, sklopljene 25. listopada 1980. u Haagu (u daljnjem tekstu: Haška konvencija iz 1980.), propisano je:
„Država ugovornica određuje središnje tijelo koje će izvršavati obveze koje Konvencija predviđa za takva tijela.”
- 4 Članak 8. prvi stavak i treći stavak točka (f) te konvencije određuju:
„Osoba, ustanova ili drugo tijelo koje tvrdi da je odvođenjem ili zadržavanjem djeteta povrijeđeno pravo na skrb može se za pomoć u osiguranju povratka djeteta obratiti središnjem tijelu države u kojoj dijete ima uobičajeno boravište ili središnjem tijelu neke druge države ugovornice.
[...]
Zahtjev se može dopuniti ili mu se može priložiti:
[...]
(f) potvrda ili izjava dana pod prisegom o važećem pravu te države, koju je izdalo središnje tijelo ili drugo nadležno tijelo države u kojoj dijete ima uobičajeno boravište ili druga za to kvalificirana osoba.”
- 5 Članak 16. navedene konvencije predviđa:
„Nakon što su primila obavijest o protupravnom odvođenju ili zadržavanju djeteta u smislu članka 3., sudska ili upravna tijela države ugovornice u koju je dijete odvedeno ili u kojoj je zadržano ne mogu donositi meritornu odluku o pravu na skrb o djetetu sve dok se ne utvrdi da se dijete ne vraća na temelju ove Konvencije ili ako u razumnom roku nakon primitka obavijesti nije podnesen zahtjev na temelju ove Konvencije.”

Uredba br. 2201/2003

6 Uvodne izjave 12., 13., 17. i 33. Uredbe br. 2201/2003 glase:

„(12) Nadležnost u predmetima povezanim s roditeljskom odgovornošću, utvrđena ovom Uredbom, temelji se u svjetlu zaštite interesa djeteta, posebno na kriteriju blizine. To znači da bi u prvome redu trebala biti nadležna država članica u kojoj dijete ima uobičajeno boravište, osim u određenim slučajevima mijenjanja djetetova boravišta ili u skladu sa sporazumom između nositelja roditeljske odgovornosti.

„(13) U interesu djeteta, ova Uredba omogućuje, kao izuzetak i pod određenim uvjetima, da nadležni sud može prepustiti rješavanje predmeta sudu druge države članice ako je taj sud prikladniji za rješavanje tog predmeta. Međutim, u tome slučaju sudu kojem je ustupljen predmet ne bi trebalo biti dopušteno da predmet uputi trećem sudu.

[...]

(17) U slučajevima nezakonitog odvođenja ili zadržavanja djeteta, predaja djeteta trebala bi se postići bez odlaganja, pa bi se u tu svrhu i dalje primjenjivala Haaška konvencija od 25. listopada 1980., dopunjena odredbama ove Uredbe, posebno njezin članak 11. Sudovi države članice u koju je dijete nezakonito odvedeno ili u kojoj se ono nalazi trebali bi biti u mogućnosti suprotstaviti se njegovoj predaji u posebnim, opravdanim slučajevima. Unatoč tome, takva odluka trebala bi biti zamijenjena naknadnom odlukom suda države članice u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište prije njegova nezakonitog odvođenja ili zadržavanja. Ako je posljedica takve odluke predaja djeteta, za njegovu predaju nije potreban nikakav poseban postupak priznavanja i izvršenja te presude u državi članici u koju je dijete odvedeno ili u kojoj je zadržano.

[...]

(33) Ova Uredba priznaje temeljna prava i poštuje načela Povelje o temeljnim pravima Europske unije. Ona posebno nastoji osigurati poštovanje temeljnih prava djeteta, opisanih u članku 24. Povelje [...] o temeljnim pravima.”

7 Člankom 2. te uredbe, naslovljenim „Definicije”, propisuje se:

„U svrhe ove Uredbe:

[...]

(7) izraz ‚roditeljska odgovornost’ označava prava i obveze koje se odnose na dijete ili njegovu imovinu, koja su sudskom odlukom dodijeljena fizičkoj ili pravnoj osobi, primjenom prava ili sporazumom s pravnim učinkom. Ovaj izraz uključuje i prava roditeljske skrbi i odgoja djeteta te prava na kontakt s djetetom;

[...]

(9) izraz ‚pravo na skrb’ uključuje prava i obveze koji se odnose na roditeljsku skrb nad djetetom, a posebno na pravo određivanja djetetova boravišta;

[...]

- (11) izraz ‚nezakonito odvođenje ili zadržavanje‘ označava odvođenje ili zadržavanje djeteta ako:
- (a) je riječ o kršenju prava na skrb stečenog sudskom odlukom ili primjenom prava ili sporazumom s pravnim učinkom u skladu s pravom države članice u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište neposredno prije njegova odvođenja ili zadržavanja
 - i
 - (b) pod uvjetom da su, u trenutku odvođenja ili zadržavanja, prava na skrb bila izvršavana, bilo zajednički ili samostalno, ili bi bila izvršavana, [da nije došlo do] odvođenja ili zadržavanja. Smatra se da se pravo na skrb zajednički koristi kada, u skladu sa sudskom odlukom ili primjenom prava, jedan nositelj roditeljske odgovornosti ne može odlučivati o djetetovu boravištu bez pristanka drugog nositelja roditeljske odgovornosti.”

8 Uredba br. 2201/2003 uključuje Poglavlje II., naslovljeno „Nadležnost”, koje u odjeljku 2., koji je sam naslovljen „Roditeljska odgovornost”, sadržava članke 8. do 15. te uredbe.

9 Članak 8. navedene uredbe, naslovljen „Opća nadležnost”, propisuje:

„1. Sudovi države članice nadležni su u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću prema djetetu koje ima uobičajeno boravište u državi članici u trenutku pokretanja postupka.

2. Stavak 1. podložan je primjeni odredaba članaka 9., 10. i 12.”

10 Članak 10. te uredbe, naslovljen „Nadležnost u slučajevima otmice djeteta”, određuje:

„U slučaju nezakonitog odvođenja ili zadržavanja djeteta, sudovi države članice u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište neposredno prije nezakonitog odvođenja ili zadržavanja, zadržavaju svoju nadležnost sve dok dijete ne dobije uobičajeno boravište u drugoj državi članici i:

(a) dok svaka osoba, ustanova ili drugo tijelo s pravom na skrb ne pristane na odvođenje ili zadržavanje

ili

(b) dok dijete u drugoj državi članici ne boravi najmanje godinu dana nakon što je osoba, ustanova ili drugo tijelo s pravom na skrb saznalo ili trebalo saznati gdje se dijete nalazi, a dijete se smjestilo u novoj sredini, i dok nije zadovoljen barem jedan od sljedećih uvjeta:

i. u roku od godine dana nakon što je nositelj prava na skrb saznao ili trebao saznati gdje se dijete nalazi, nikakav zahtjev za predaju nije predan nadležnim tijelima države članice u koju je dijete odvedeno ili u kojoj je zadržano;

ii. zahtjev za predaju koji je uložio nositelj prava na skrb povučen je, a nikakav novi zahtjev nije podnesen u roku iz stavka i.;

iii. zaključen je predmet pred sudom države članice u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište neposredno prije nezakonitog odvođenja ili zadržavanja, u skladu s člankom 11. stavkom 7.;

iv. sudska odluka o skrbi koja ne podrazumijeva predaju djeteta donesena je na sudovima države članice u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište neposredno prije njegova nezakonitog odvođenja ili zadržavanja.”

11 Članak 11. Uredbe br. 2201/2003, naslovljen „Predaja djeteta”, u stavcima 1. do 3. propisuje:

„(1) Ako osoba, ustanova ili tijelo koje ima pravo na skrb od nadležnih tijela u državi članici zatraži donošenje sudske odluke na temelju Haaške Konvencije [iz 1980.], kako bi postiglo predaju djeteta koje je nezakonito odvedeno ili zadržano u državi članici koja nije država članica u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište neposredno prije njegova nezakonitog odvođenja ili zadržavanja, primjenjuju se stavci 2. do 8.

2. Kod primjene članka 12. i 13. Haaške konvencije iz 1980., osigurava se da dijete ima mogućnost saslušanja tijekom postupka, osim ako se to čini neprikladnim zbog njegove dobi ili stupnja zrelosti.

3. Sud kojemu je podnesen zahtjev za predaju djeteta iz stavka 1. djeluje što je moguće brže u postupku na temelju zahtjeva, koristeći najbrži raspoloživi postupak u skladu s nacionalnim pravom.

Ničime ne dovodeći u pitanje odredbe podstavka 1., osim ako to sprečavaju izuzetne okolnosti, sud donosi odluku najkasnije šest tjedana od dana podnošenja zahtjeva.”

12 Članak 12. te uredbe, naslovljen „Prorogacija nadležnosti”, dodjeljuje, pod određenim uvjetima, nadležnost za sve predmete koji se odnose na roditeljsku odgovornost sudu države članice koji je nadležan za rješavanje zahtjeva za razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka.

13 Člankom 15. navedene uredbe, naslovljenim „Prijenos nadležnosti na sud koji je primjereniji za rješavanje”, propisuje se:

„(1) Iznimno, sudovi države članice koji imaju stvarnu nadležnost mogu, ako smatraju da bi sud druge države članice, s kojom je dijete posebno povezano, mogao bolje rješavati predmet, ili neki posebni dio predmeta, i ako je to u interesu djeteta:

(a) zastati s rješavanjem predmeta ili dijela predmeta i pozvati stranke da podnesu zahtjev sudu te države članice u skladu sa stavkom 4.; ili

(b) zahtijevati od suda druge države članice da se proglasi nadležnim u skladu sa stavkom 5.

2. Stavak 1. primjenjuje se:

(a) na zahtjev stranke; ili

(b) po službenoj dužnosti; ili

(c) na zahtjev suda druge države članice s kojom je dijete posebno povezano, u skladu sa stavkom 3.

Prijenos po službenoj dužnosti ili na zahtjev suda druge države članice mora prihvatiti barem jedna stranka.

3. Smatra se da je dijete posebno povezano s nekom državom članicom, kao što je spomenuto u stavku 1., ako je u toj državi članici:

- (a) dijete dobilo uobičajeno boravište nakon pokretanja postupka pred sudom iz stavka 1.; ili
- (b) je u njoj bilo prethodno uobičajeno boravište djeteta; ili
- (c) je dijete njezin državljanin; ili
- (d) je u njoj uobičajeno boravište nositelja roditeljske odgovornosti; ili
- (e) se u njoj nalazi imovina djeteta, a predmet se odnosi na upravljanje, čuvanje ili raspolaganje njegovom imovinom.

4. Sud države članice koji je stvarno nadležan određuje vremenski rok za pokretanje postupka pred sudovima druge države članice u skladu sa stavkom 1.

Ako u tome roku nije pokrenut postupak pred tim sudovima, sud pred kojim je pokrenut postupak nastavlja biti nadležan u skladu s člancima 8. do 14.

5. Sudovi te druge države članice mogu, ako to opravdavaju posebne okolnosti u predmetu, u svrhe zaštite interesa djeteta, prihvatiti nadležnost u roku od šest [tjedana] od pokretanja postupka pred tim sudovima, u skladu sa stavkom 1. točkom (a) ili (b). U tom slučaju, sud pred kojim je prvotno pokrenut postupak proglašava se nenadležnim. U protivnome, sud pred kojim je prvotno pokrenut postupak nastavlja biti nadležan u skladu s člancima 8. do 14.

6. Sudovi surađuju u svrhe ovog članka, izravno ili putem svojih središnjih tijela, određeni[h] u skladu s člankom 53.”

14 Članak 20. navedene uredbe, naslovljen „Privremene i zaštitne mjere”, glasi:

„(1) U žurnim predmetima, odredbe ove Uredbe ne sprečavaju sudove države članice da poduzmu takve privremene, uključujući i zaštitne mjere, u odnosu na osobe i imovinu u toj državi, koje im omogućuje pravo te države članice čak i ako je, u skladu s ovom Uredbom, stvarno nadležan sud druge države članice.

2. Mjere iz stavka 1. prestaju se primjenjivati nakon što sud države članice koji je stvarno nadležan u skladu s ovom Uredbom poduzme mjere koje smatra prikladnima.”

15 Članak 60. te uredbe navodi:

„U odnosima između država članica, ova Uredba ima prednost pred sljedećim konvencijama, u onoj mjeri u kojoj se one odnose na predmete uređene ovom Uredbom:

[...]

(e) Haaška konvencija [iz 1980.]”

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 16 Osoba TT, žalitelj iz glavnog postupka, i osoba AK, druga stranka u žalbenom postupku iz glavnog postupka, oboje slovački državljani, roditelji su djece V i M, rođenih 2012. izvan braka u Slovačkoj. Na temelju slovačkog zakona, skrbništvo nad djecom je zajedničko.
- 17 Obitelj se 2014. preselila u Austriju, gdje su djeca išla u jaslice, a zatim i u školu. Tijekom 2017., iako su nastavila boraviti u Austriji, djeca su pohađala školu u Slovačkoj, pri čemu su svakodnevno putovala iz svojeg doma u Austriji do svoje nove škole. Djeca se sa svojim roditeljima te bakama i djedovima sporazumijevaju na slovačkom i znaju reći samo pojedine riječi na njemačkom jeziku.
- 18 Osobe TT i AK razdvojile su se početkom 2020. Osoba AK je u srpnju 2020. odvela djecu da žive s njom u Slovačkoj, bez pristanka osobe TT.
- 19 Osoba TT je na temelju Haške konvencije iz 1980. podnijela zahtjev za povratak djece, u skladu s člankom 8. prvim stavkom i trećim stavkom točkom (f) te konvencije, povodom kojeg je pokrenut postupak pred Okresnjim súdom Bratislava I (Općinski sud Bratislava I., Slovačka).
- 20 Osoba TT istodobno je podnijela zahtjev Bezirksgerichtu Bruck an der Leitha (Općinski sud u Brucku an der Leitha, Austrija) kako bi joj se, kao glavno, odobrilo isključivo skrbništvo nad oboje djece. U bitnome je tvrdila da je osoba AK nezakonitim odvođenjem djece iz Austrije u Slovačku ugrozila njihovu dobrobit te ih spriječila u tome da održavaju odnose sa svojim ocem.
- 21 Osoba AK usprotivila se tom zahtjevu i pritom je osporavala međunarodnu nadležnost suda kojemu je podnesen zahtjev, uz obrazloženje da su djeca svoje uobičajeno boravište neprekidno imala u Slovačkoj i nisu bila socijalno integrirana u mjestu u kojem se nalazio obiteljski dom u Austriji.
- 22 Navedeni je sud odlukom od 4. siječnja 2021. odbacio zahtjev osobe TT time što je prihvatio prigovor međunarodne nenadležnosti koji je istaknula osoba AK.
- 23 Osoba TT podnijela je žalbu Landesgerichtu Korneuburg (Zemaljski sud u Korneuburgu, Austrija), koji je odlukom od 23. veljače 2021. preinačio prvostupanjsku odluku i odbio prigovor međunarodne nenadležnosti koji je istaknula majka. Ta je odluka, povodom zahtjeva za izvanrednu reviziju, potvrđena rješenjem Oberster Gerichtshofa (Vrhovni sud, Austrija) od 23. lipnja 2021.
- 24 Osoba AK podnijela je 23. rujna 2021. zahtjev Bezirksgerichtu Bruck an der Leitha (Općinski sud u Brucku an der Leitha) kako bi taj sud zatražio od suda Slovačke Republike da se proglasi nadležnim u području prava na skrb nad djecom, u skladu s odredbama članka 15. stavka 1. točke (b), članka 15. stavka 2. točke (a) i članka 15. stavka 5. Uredbe br. 2201/2003. Osoba je AK u tom pogledu tvrdila da su, s jedne strane, osim postupka za povratak, koji je osoba TT pokrenula na temelju Haške konvencije iz 1980. pred Okresnjim súdom Bratislava I (Općinski sud Bratislava I.), pred Okresnjim súdom Bratislava V (Općinski sud Bratislava V., Slovačka) u tijeku više postupaka koje su pokrenuli i jedan i drugi roditelj te, s druge strane, da su slovački sudovi primjereniji za odlučivanje o roditeljskoj odgovornosti u pogledu oboje djece, s obzirom na brojne dokaze koje su prikupili.

- 25 Osoba TT usprotivila se tom zahtjevu i pritom je, u bitnome, tvrdila da se nadležnost predviđena u članku 15. Uredbe br. 2201/2003 ne može prenijeti ako je sudovima druge države članice, od kojih se traži da se proglase nadležnima, podnesen zahtjev za povratak na temelju Haške konvencije iz 1980, na koju upućuje članak 11. te uredbe.
- 26 Bezirksgericht Bruck an der Leitha (Općinski sud u Brucku an der Leitha) prihvatio je zahtjev osobe AK. Taj je sud smatrao da je Okresny súd Bratislava V (Općinski sud Bratislava V.), koji je već donio nekoliko odluka o pravu osobe TT na kontakt s djecom, najprimjereniji za odlučivanje o roditeljskoj odgovornosti i pravu na kontakt s dvoje djece, koja od srpnja 2020. borave s majkom u Slovačkoj i nisu socijalno integrirana u Austriji. Usto, vođenje postupka pred austrijskim sudom bilo bi otežano jer bi prilikom svih ispitivanja i kontrola u okviru istraga austrijskih tijela za pomoć djeci i mladima bilo potrebno uključiti sudskog tumača te bi ga trebalo osigurati imenovanim vještacima za dječju psihologiju.
- 27 Osoba TT podnijela je protiv te odluke žalbu Landesgerichtu Korneuburg (Zemaljski sud u Korneuburgu).
- 28 Sud koji je uputio zahtjev ističe, kao prvo, da Sud do sada još nije odlučivao o pitanju odnosa između članka 15. stavka 1. i članka 10. Uredbe br. 2201/2003. U tom pogledu nastoji doznati smije li sud države članice, koji ima stvarnu nadležnost za odlučivanje o pravu na skrb nad djetetom, prenijeti tu nadležnost, na temelju članka 15. stavka 1. točke (b) te uredbe, na sud države članice u kojoj je to dijete u međuvremenu uspostavilo svoje uobičajeno boravište nakon nezakonitog odvođenja. Kao drugo, u slučaju da Sud potvrdno odgovori na to pitanje, sud koji je uputio zahtjev nastoji doznati jesu li uvjeti iz članka 15. stavka 1. Uredbe br. 2201/2003 taksativni ili se zbog posebnosti nezakonitog odvođenja mogu uzeti u obzir druge okolnosti.
- 29 U tim je okolnostima Landesgericht Korneuburg (Zemaljski sud u Korneuburgu), prekinuo postupak i Sudu uputio sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Treba li članak 15. Uredbe [br. 2201/2003] tumačiti na način da je zahtjev [suda] države članice – koji ima stvarnu nadležnost, ako smatra da je sud druge države članice s kojom je dijete posebno povezano primjereniji za rješavanje predmeta, ili nekog posebnog dijela predmeta – da se taj sud proglasi nadležnim dopušten i ako je u slučaju druge države članice riječ o državi članici u kojoj je dijete dobilo uobičajeno boravište nakon nezakonitog odvođenja?
 2. Treba li članak 15. Uredbe [br. 2201/2003] tumačiti na način da su kriteriji za prijenos nadležnosti u tom članku navedeni taksativno te da nisu potrebni dodatni kriteriji s obzirom na postupak pokrenut u skladu s člankom 8. [prvim stavkom i trećim stavkom] točkom (f) Haške konvencije [iz 1980.]?”

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

- 30 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 15. Uredbe br. 2201/2003 tumačiti na način da sud države članice koji ima stvarnu nadležnost za odlučivanje u predmetu povezanom s roditeljskom odgovornošću na temelju članka 10. te uredbe može zatražiti prijenos nadležnosti u tom predmetu, predviđen u članku 15. stavku 1. točki (b) navedene uredbe, na sud države članice u koju je to dijete nezakonito odveo jedan od njegovih roditelja.
- 31 Uvodno valja istaknuti da to pitanje počiva na dvostrukoj pretpostavci da, s jedne strane, to što je osoba AK odvela djecu iz Austrije u Slovačku, a da pritom nije imala pristanak osobe TT, čini „nezakonito odvođenje” u smislu članka 2. stavka 11. točke (a) Uredbe br. 2201/2003 i da je, s druge strane, kao sud države članice na čijem su državnom području djeca imala svoje uobičajeno boravište neposredno prije nezakonitog odvođenja, stvarno nadležan odlučivati u stvarima povezanima s roditeljskom odgovornošću u pogledu te djece, na temelju članka 10. te uredbe.
- 32 Nakon ovog pojašnjenja, treba napomenuti da Uredba br. 2201/2003 u odjeljku 2. poglavlja II. donosi pravila o nadležnosti u stvarima povezanima s roditeljskom odgovornošću, posebno u pogledu prava na skrb.
- 33 Kao što to proizlazi iz uvodne izjave 12. navedene uredbe, ta se pravila o nadležnosti temelje, u svjetlu zaštite interesa djeteta, posebno na kriteriju blizine. Člankom 8. stavkom 1. te uredbe taj se cilj izražava tako što se uspostavlja pravilo opće nadležnosti u korist sudova države članice u kojoj dijete ima svoje uobičajeno boravište u trenutku pokretanja postupka. Naime, zbog svoje zemljopisne blizine, ti su sudovi općenito u najboljem položaju da ocijene mjere koje treba donijeti u interesu djeteta (vidjeti u tom smislu presudu od 27. travnja 2023., CM (Pravo na posjećivanje djeteta koje se odselilo), C-372/22, EU:C:2023:364, t. 21. i 22. i navedenu sudsku praksu).
- 34 Međutim, u skladu s člankom 8. stavkom 2. Uredbe br. 2201/2003, pravilo o nadležnosti iz stavka 1. tog članka 8. podložno je primjeni, među ostalim, odredaba članka 10. te uredbe.
- 35 Na temelju tog članka 10., nadležnost u stvarima povezanima s roditeljskom odgovornošću je, u pravilu, dodijeljena sudovima države članice u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište neposredno prije njegova nezakonitog odvođenja ili zadržavanja.
- 36 Ovom se odredbom ostvaruje jedan od ciljeva Uredbe br. 2201/2003, a to je odvratanje od nezakonitog odvođenja ili zadržavanja djece između država članica (vidjeti u tom smislu presudu od 23. prosinca 2009., Detiček, C-403/09 PPU, EU:C:2009:810, t. 49.). Njome se tako nastoji poništiti učinak do kojeg bi dovela primjena pravila o općoj nadležnosti iz članka 8. stavka 1. te uredbe u slučaju nezakonitog odvođenja dotičnog djeteta, odnosno prijena nadležnosti u državu članicu u kojoj je dijete steklo novo uobičajeno boravište nakon nezakonitog odvođenja ili zadržavanja. Budući da bi taj prijenos nadležnosti mogao stvoriti postupovnu prednost za počinitelja nezakonitog djela, članak 10. navedene uredbe predviđa da sudovi države članice u kojoj je dijete imalo uobičajeno boravište neposredno prije nezakonitog odvođenja ili zadržavanja, u načelu, zadržavaju svoju nadležnost za donošenje meritorne odluke u predmetu o kojemu je riječ (vidjeti u tom smislu presude od 1. srpnja 2010., Povse, C-211/10 PPU, EU:C:2010:400, t. 41. i 44., i od 24. ožujka 2021., MCP, C-603/20 PPU, EU:C:2021:231, t. 45.).

- 37 Članak 15. stavak 1. točka (b) Uredbe br. 2201/2003, pak, predviđa da, iznimno, sud države članice koji ima stvarnu nadležnost u predmetu o roditeljskoj odgovornosti, može zahtijevati prijenos nadležnosti u tom predmetu ili u posebnom dijelu tog predmeta na sud druge države članice s kojom je dijete posebno povezano, ako bi taj sud mogao bolje rješavati predmet i ako je to u interesu djeteta.
- 38 Za odgovor na prvo prethodno pitanje potrebno je, dakle, utvrditi može li se mogućnost da se zahtijeva prijenos nadležnosti – koju se, iznimno, priznaje člankom 15. stavkom 1. točkom (b) Uredbe br. 2201/2003 – koristiti ako sud države članice ima stvarnu nadležnost u predmetu o roditeljskoj odgovornosti na temelju članka 10. te uredbe i ako sud kojem bi se prenijela nadležnost u tom predmetu pripada državi članici u koju je dotično dijete nezakonito odveo jedan od njegovih roditelja.
- 39 U tom pogledu valja podsjetiti na to da, prema ustaljenoj sudskoj praksi, za tumačenje odredbe prava Unije treba uzeti u obzir ne samo njezin tekst, nego i kontekst te ciljeve propisa kojeg je ona dio (vidjeti u tom smislu presudu od 1. listopada 2014. E., C-436/13, EU:C:2014:2246, t. 37. i navedenu sudsku praksu).
- 40 Kad je, kao prvo, riječ o tekstu i kontekstu članka 15. Uredbe br. 2201/2003, valja podsjetiti na to da, prvo, taj članak dopunjuje pravila o nadležnosti navedena u člancima 8. do 14. te uredbe mehanizmom suradnje koji sudu države članice koji je stvarno nadležan za rješavanje predmeta na temelju jednog od tih pravila, omogućuje da iznimno prenese nadležnost na sud druge države članice (vidjeti u tom smislu presudu od 19. studenoga 2015., P, C-455/15 PPU, EU:C:2015:763, t. 44.).
- 41 Drugo, tim se istim člankom 15. Uredbe br. 2201/2003, u njegovim staccima 2. do 6., pobliže određuju načini takvog prijenosa nadležnosti. Tako, u skladu sa stavkom 5., sud države članice koji ima stvarnu nadležnost nastavlja biti nadležan u skladu s člancima 8. do 14. te uredbe u slučaju da sudovi druge države članice nisu prihvatili nadležnost u roku od šest tjedana od pokretanja postupka pred tim sudovima.
- 42 Time je, kao što je to nezavisni odvjetnik u biti istaknuo u točki 59. svojeg mišljenja, sam zakonodavac Europske unije predvidio da se mogućnošću prijenosa nadležnosti iz članka 15. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 2201/2003 može koristiti sud države članice čija se nadležnost temelji na članku 10. te uredbe (vidjeti, po analogiji, presudu od 27. travnja 2023., CM (Pravo na posjećivanje djeteta koje se odselilo), C-372/22, EU:C:2023:364, t. 38.).
- 43 Treće, ni iz teksta ni iz konteksta članka 15. Uredbe br. 2201/2003 ne proizlazi da bi se sud države članice, koji ima stvarnu nadležnost u stvari povezanoj s roditeljskom odgovornošću na temelju članka 10. te uredbe, trebao odreći korištenja mogućnosti da zahtijeva prijenos nadležnosti predviđen u članku 15. stavku 1. točki (b) navedene uredbe kada se sud koji je, ovisno o slučaju, pozvan izvršavati svoju nadležnost nalazi u državi članici u koju je dotično dijete nezakonito odveo jedan od njegovih roditelja.
- 44 Naprotiv, važno je naglasiti da, kada sud koji ima stvarnu nadležnost u sporu povezanom s roditeljskom odgovornošću temelji tu nadležnost na članku 10. Uredbe br. 2201/2003, sud druge države članice za koji se može smatrati da je primjereniji za rješavanje tog spora, u smislu članka 15. te uredbe, će, u pravilu, biti sud države članice u koju je dijete nezakonito odvedeno. Prema tome, isključiti primjenu toga članka 15. na situaciju kao što je ona navedena u prethodnoj točki ove presude oduzelo bi veliki dio djelotvornosti mogućnosti kojom, u skladu s člankom 15.

stavkom 1. točkom (b) te uredbe, raspolaže sud koji ima stvarnu nadležnost na temelju članka 10. navedene uredbe, a to je da zahtijeva prijenos nadležnosti u predmetu na sud druge države članice koji je primjereniji za rješavanje tog predmeta.

- 45 Kao drugo, kad je riječ o ciljevima koji se nastoje postići Uredbom br. 2201/2003, treba napomenuti da se njome utvrđena pravila o nadležnosti temelje na svrsi zaštite interesa djeteta, što je primarni cilj (vidjeti u tom smislu presude od 12. studenoga 2014., L, C-656/13, EU:C:2014:2364, t. 48. i od 1. kolovoza 2022., MPA (Uobičajeno boravište – Treća država), C-501/20, EU:C:2022:619, t. 71. i navedenu sudsku praksu). Osim toga, kao što je istaknuto u uvodnoj izjavi 33., navedena uredba priznaje temeljna prava i poštuje načela Povelje o temeljnim pravima, pri čemu posebno nastoji osigurati poštovanje temeljnih prava djeteta, opisanih u njezinu članku 24.
- 46 Nadalje, iz sudske prakse Suda proizlazi da zahtjev, predviđen u članku 15. stavku 1. Uredbe br. 2201/2003, da prijenos nadležnosti za rješavanje predmeta na sud druge države članice mora biti u najboljem interesu djeteta predstavlja izraz vodećeg načela koje je zakonodavac Unije slijedio prilikom stvaranja te uredbe i koje mora odrediti način njezine primjene u predmetima koji se odnose na roditeljsku odgovornost (vidjeti u tom smislu presudu od 27. listopada 2016., D., C-428/15, EU:C:2016:819, t. 43. i 63.).
- 47 Taj zahtjev nužno znači da se mora uzeti u obzir temeljno pravo djeteta, utvrđeno u članku 24. stavku 3. Povelje o temeljnim pravima, na održavanje redovitog osobnog odnosa i izravan kontakt s obama roditeljima (vidjeti u tom smislu presudu od 23. prosinca 2009., Detiček, C-403/09 PPU, EU:C:2009:810, t. 56.).
- 48 Točno je da nezakonito odvođenje djeteta, na temelju jednostrane odluke jednog od roditelja, često oduzima djetetu mogućnost da održava redovan osobni odnos i izravan kontakt s drugim roditeljem (vidjeti u tom smislu presudu od 1. srpnja 2010., Povse, C-211/10 PPU, EU:C:2010:400, t. 64. i navedenu sudsku praksu).
- 49 Međutim, ta okolnost ne podrazumijeva to da sud koji je nadležan na temelju članka 10. Uredbe br. 2201/2003 ne može uspjeti oboriti, imajući u vidu najbolji interes djeteta, čvrstu presumpciju u prilog zadržavanja vlastite nadležnosti koja proizlazi iz te uredbe (vidjeti u tom smislu presudu od 27. listopada 2016., D., C-428/15, EU:C:2016:819, t. 49.) i da mora sustavno odustajati od korištenja mogućnosti da zahtijeva prijenos nadležnosti, predviđen u članku 15. stavku 1. točki (b) te uredbe, kada se sud na koji namjerava prenijeti nadležnost nalazi u državi članici u koju je dotično dijete nezakonito odveo jedan od njegovih roditelja.
- 50 Ona, s druge strane, podrazumijeva da sud koji ima stvarnu nadležnost na temelju članka 10. Uredbe br. 2201/2003 mora osigurati, s obzirom na posebne okolnosti slučaja, da predviđeni prijenos nadležnosti neće imati štetan utjecaj na emocionalne, obiteljske i društvene odnose dotičnog djeteta ili na njegov materijalni položaj (vidjeti u tom smislu presudu od 27. listopada 2016., D., C-428/15, EU:C:2016:819, t. 58. i 59.), i odvaguje, na uravnotežen i razuman način, u najboljem interesu djeteta, sve interese o kojima je riječ, na temelju objektivnih razmatranja koja se odnose na osobu samog djeteta i njegovu društvenu okolinu (vidjeti u tom smislu presudu od 23. prosinca 2009., Detiček, C-403/09 PPU, EU:C:2009:810, t. 60.). Stoga, ako taj sud zaključi da je prijenos nadležnosti u predmetu na sud druge države članice u suprotnosti s najboljim interesom djeteta, takav se prijenos mora isključiti.

- 51 Prema tome, nije u suprotnosti s ciljevima koji se nastoje ostvariti Uredbom br. 2201/2003 da sud koji je nadležan u stvarima roditeljske odgovornosti na temelju članka 10. te uredbe može, iznimno i nakon što je na uravnotežen i razuman način uzeo u obzir najbolji interes djeteta, zahtijevati da se nadležnost u predmetu koji se pred vodi prenese na sud druge države članice u koju je dotično dijete nezakonito odveo jedan od njegovih roditelja.
- 52 Kao treće i posljednje, u tom je pogledu nerelevantna okolnost da je sud na koji se namjerava prenijeti nadležnost donio žurne privremene mjere koje se odnose na pravo na kontakt oca tog djeteta na temelju članka 20. Uredbe br. 2201/2003, kao što su to stranke glavnog postupka istaknule na raspravi pred Sudom u pogledu odluka koje je donio Okresny súd Bratislava V (Općinski sud Bratislava V.).
- 53 Valja, naime, podsjetiti na to da se taj članak 20. ne može smatrati odredbom kojom se dodjeljuje stvarna nadležnost u predmetu o roditeljskoj odgovornosti (vidjeti u tom smislu presude od 15. srpnja 2010., Purucker, C-256/09, EU:C:2010:437, t. 61. i 62., i od 9. studenoga 2010., Purucker, C-296/10, EU:C:2010:665, t. 69. i 70.).
- 54 Posljedično, čak i pod pretpostavkom da su odluke koje je donio Okresny súd Bratislava V (Općinski sud Bratislava V.) donesene na temelju članka 20. Uredbe br. 2201/2003, ta se situacija ipak razlikuje od one u kojoj je donesena presuda od 4. listopada 2018., IQ (C-478/17, EU:C:2018:812). Naime, u predmetu u kojem je donesena ova presuda, oba suda, pred kojima su pokrenuti postupci, dviju država članica o kojima je riječ imali su stvarnu nadležnost u stvarima roditeljske odgovornosti na temelju članka 8. stavka 1. odnosno članka 12. Uredbe br. 2201/2003, što je navelo Sud da isključi mogućnost da se, između dvaju sudova, koristi mogućnost da se zahtijeva prijenos nadležnosti, predviđen u članku 15. te uredbe.
- 55 S obzirom na prethodno navedeno, na prvo pitanje valja odgovoriti da članak 15. Uredbe br. 2201/2003 treba tumačiti na način da sud države članice koji ima stvarnu nadležnost u predmetu povezanom s roditeljskom odgovornošću na temelju članka 10. te uredbe iznimno može zahtijevati prijenos nadležnosti u tom predmetu, predviđen u članku 15. stavku 1. točki (b) navedene uredbe, na sud države članice u koju je to dijete nezakonito odveo jedan od njegovih roditelja.

Drugo pitanje

- 56 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti nastoji doznati treba li članak 15. stavak 1. Uredbe br. 2201/2003 tumačiti na način da su jedini uvjeti kojima podliježe mogućnost suda države članice koji ima stvarnu nadležnost u predmetu povezanom s roditeljskom odgovornošću da zahtijeva prijenos nadležnosti u predmetu na sud druge države članice oni uvjeti koji su izričito navedeni u toj odredbi, ili taj sud mora uzeti u obzir i druge okolnosti, kao što su postojanje postupka za povratak djeteta, koji je pokrenut na temelju članka 8. prvog stavka i trećeg stavka točke (f) Haške konvencije iz 1980. i u kojem još nije donesena nikakva pravomoćna odluka.
- 57 Kao što to proizlazi iz teksta članka 15. stavka 1. Uredbe br. 2201/2003, sud države članice može zahtijevati od suda druge države članice da se proglasi nadležnim samo ako su ispunjena tri kumulativna uvjeta taksativno navedena u toj odredbi, odnosno, ako je dijete „posebno povezano” s drugom državom članicom, ako sud koji ima stvarnu nadležnost u predmetu smatra da je sud te druge države članice „primjereniji” za rješavanje predmeta i ako je prijenos nadležnosti u najboljem interesu dotičnog djeteta, u smislu da taj prijenos neće imati štetan utjecaj na njegov

položaj (vidjeti u tom smislu presudu od 27. listopada 2016., D., C-428/15, EU:C:2016:819, t. 50., 56. i 58., i rješenje od 10. srpnja 2019., EP (Roditeljska odgovornost i primjereniji sud), C-530/18, EU:C:2019:583, t. 31.).

- 58 Kad je riječ o mogućem uzimanju u obzir, u ovom kontekstu, zahtjeva za povratak koji se temelji na odredbama Haške konvencije iz 1980., treba napomenuti da su te odredbe – iako, u skladu s člankom 60. Uredbe br. 2201/2003, nemaju prednost pred odredbama te uredbe u odnosima između država članica u predmetima uređenima tom uredbom – usko povezane s tim odredbama, tako da mogu utjecati na smisao, opseg i učinkovitost navedenih odredaba (vidjeti u tom smislu mišljenje 1/13 (Pristup trećih država Haškoj konvenciji) od 14. listopada 2014., EU:C:2014:2303, t. 85. i 87. i presudu od 16. veljače 2023., Rzecznik Praw Dziecka i dr. (Odgoda odluke o povratku), C-638/22 PPU, EU:C:2023:103, t. 63.).
- 59 Iz prethodno navedenoga proizlazi da postojanje zahtjeva za povratak na temelju Haške konvencije iz 1980., o kojemu nije donesena pravomoćna odluka u državi članici u koju je dotično dijete nezakonito odveo jedan od njegovih roditelja, ne može, kao takva, biti prepreka za korištenje mogućnosti da se zahtijeva prijenos nadležnosti predviđen u članku 15. stavku 1. točki (b) Uredbe br. 2201/2003. Tu okolnost, međutim, mora uzeti u obzir nadležni sud pri utvrđivanju ispunjenosti triju uvjeta koja se tom odredbom zahtijevaju za prijenos nadležnosti u predmetu na sud druge države članice.
- 60 Kad je riječ o konkretnom uzimanju u obzir takve okolnosti u okviru ocjene ovih triju uvjeta koju provodi sud koji ima stvarnu nadležnost, potrebno je dati sljedeća pojašnjenja.
- 61 Kao prvo, što se tiče uvjeta prema kojem dijete mora biti „posebno povezano” s državom članicom u kojoj se nalazi sud na koji se želi prenijeti nadležnost, treba napomenuti da članak 15. stavak 3. Uredbe br. 2201/2003, u svojim točkama (a) do (e) taksativno navodi pet alternativnih kriterija koji omogućavaju da se smatra da je taj uvjet ispunjen (vidjeti u tom smislu rješenje od 10. srpnja 2019., EP (Roditeljska odgovornost i primjereniji sud), C-530/18, EU:C:2019:583, t. 27. i 28. i navedenu sudsku praksu). Među tim kriterijima nalazi se i onaj iz točke (c) navedene odredbe, prema kojem je dijete državljanin te države članice.
- 62 U ovom slučaju, iz elemenata spisa kojima Sud raspolaže proizlazi da su djeca o kojoj je riječ u glavnom postupku slovački državljani, tako da se za njih, u skladu s člankom 15. stavkom 3. točkom (c) Uredbe br. 2201/2003, za potrebe članka 15. stavka 1. te uredbe treba smatrati da su posebno povezana sa Slovačkom, neovisno čak i o postojanju postupka za povratak, koji je na temelju Haške konvencije iz 1980. pokrenuo njihov otac.
- 63 Kao drugo, kad je riječ o uvjetu u skladu s kojim sud na koji se namjerava prenijeti nadležnost mora biti „primjereniji” za rješavanje predmeta, treba napomenuti, prvo, da sud koji namjerava provesti takav prijenos nadležnosti mora osigurati da taj prijenos donosi stvarnu i konkretnu dodanu vrijednost za donošenje odluke u pogledu djeteta, u usporedbi s mogućnošću da nadležni sud zadrži nadležnost. U tom okviru može uzeti u obzir, među ostalim elementima, postupovna pravila druge države članice, poput onih koja se primjenjuju na prikupljanje dokaza potrebnih za rješavanje predmeta. S druge strane, nadležni sud ne smije pri takvoj ocjeni uzeti u obzir materijalno pravo te druge države članice koje bi sud te potonje morao primijeniti ako bi na njega bila prenesena nadležnost u predmetu. Naime, takvo uzimanje u obzir bilo bi protivno načelima uzajamnog povjerenja između država članica i uzajamnog priznavanja sudskih odluka, na kojima se temelji Uredba br. 2201/2003 (vidjeti u tom smislu presudu od 27. listopada 2016., D., C-428/15, EU:C:2016:819, t. 57. i 61.).

- 64 Drugo, ako postoji očita opasnost da bi prijenos nadležnosti predviđen u članku 15. stavku 1. točki (b) Uredbe br. 2201/2003 mogao roditelju koji traži povratak djeteta oduzeti mogućnost da na djelotvoran način iznese svoje argumente pred sudom na koji se namjerava prenijeti nadležnost, ta bi opasnost predstavljala prepreku tomu da se utvrdi da je taj sud „primjereniji” za rješavanje predmeta u smislu te odredbe.
- 65 U konkretnom slučaju, u spisu pred Sudom ne postoji ništa što bi upućivalo na to da bi, u slučaju prijenosa nadležnosti na Okresný súd Bratislava V (Općinski sud Bratislava V.), osobi TT bila oduzeta mogućnost da na djelotvoran način iznese svoje argumente, što je na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri.
- 66 Treće, kao što je nezavisni odvjetnik istaknuo u točki 80. svojeg mišljenja, prijenos nadležnosti može biti takav da donosi stvarnu i konkretnu dodanu vrijednost za donošenje odluke u pogledu djeteta ako je sud na koji se namjerava prenijeti nadležnost donio, na zahtjev stranaka glavnog postupka i na temelju primjenjivih postupovnih pravila, niz odluka o privremenim žurnim mjerama koje se temelje, među ostalim, na članku 20. Uredbe br. 2201/2003. Točno je da se, kao što se to napominje u točki 53. ove presude, tom odredbom ne dodjeljuje stvarna nadležnost u predmetu o roditeljskoj odgovornosti. Međutim, ne može se isključiti da, s obzirom na elemente na koje su mu zainteresirane strane na taj način skrenule pozornost, navedeni sud može bolje razumjeti sve činjenične okolnosti u vezi sa životom i potrebama dotičnog djeteta i poduzeti, uzimajući u obzir kriterij blizine, odgovarajuće odluke u odnosu na dijete.
- 67 Četvrto, kada je nadležnim tijelima države članice u koju je dotično dijete nezakonito odvedeno podnesen zahtjev za povratak na temelju odredaba Haške konvencije iz 1980., nijedan se sud u toj državi članici ne može smatrati „primjerenijim” sudom za rješavanje predmeta, u smislu članka 15. stavka 1. Uredbe br. 2201/2003, prije isteka roka od šest tjedana, predviđenog u članku 11. te konvencije i članku 11. te uredbe. Usto, znatno kašnjenje sudova navedene države članice pri donošenju odluke o tom zahtjevu za povratak može predstavljati čimbenik na štetu utvrđenja da bi ti sudovi bili primjereniji za donošenje meritorne odluke o pravu na skrb o djetetu.
- 68 Naime, kao što proizlazi iz članka 16. navedene konvencije, nakon što su primili obavijest o nezakonitom odvođenju djeteta, sudovi države ugovornice u koju je dijete odvedeno ne mogu donositi meritornu odluku o pravu na skrb o djetetu sve dok se ne utvrdi, među ostalim, da nisu ispunjeni uvjeti za povratak djeteta. Stoga je na sudu koji je uputio zahtjev da posebno uzme u obzir taj element prilikom svoje ocjene drugog uvjeta navedenog u članku 15. stavku 1. Uredbe br. 2201/2003.
- 69 Kao treće, isto vrijedi i u pogledu ocjene uvjeta koji se odnosi na najbolji interes djeteta, a pri kojoj se, s obzirom na članak 16. Haške konvencije iz 1980., ne može zanemariti privremena nemogućnost sudova države članice u koju je dijete nezakonito odveo jedan od njegovih roditelja da donesu meritornu odluku o pravu na skrb o djetetu, u skladu s tim interesom, prije nego što je sud te države članice, kojemu je podnesen zahtjev za povratak tog djeteta, odlučio barem o tom zahtjevu.
- 70 S obzirom na prethodna razmatranja, na drugo pitanje valja odgovoriti da članak 15. stavak 1. Uredbe br. 2201/2003 treba tumačiti na način da su jedini uvjeti kojima podliježe mogućnost suda države članice koji ima stvarnu nadležnost u predmetu povezanom s roditeljskom odgovornošću da zahtijeva prijenos nadležnosti u tom predmetu na sud druge države članice oni uvjeti koji su izričito navedeni u toj odredbi. Pri ispitivanju onih uvjeta koji se odnose, s jedne strane, na postojanje, u potonjoj državi članici, suda koji je primjereniji za rješavanje predmeta i,

s druge strane, na najbolji interes djeteta, sud prve države članice mora uzeti u obzir postojanje postupka za povratak tog djeteta koji je pokrenut na temelju članka 8. prvog stavka i trećeg stavka točke (f) Haške konvencije iz 1980. i u kojem još nije donesena nikakva pravomoćna odluka u državi članici u koju je navedeno dijete nezakonito odveo jedan od njegovih roditelja.

Troškovi

- 71 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (četvrto vijeće) odlučuje:

- 1. Članak 15. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1347/2000**

treba tumačiti na način da:

sud države članice koji ima stvarnu nadležnost u predmetu povezanom s roditeljskom odgovornošću na temelju članka 10. te uredbe iznimno može zahtijevati prijenos nadležnosti u tom predmetu, predviđen u članku 15. stavku 1. točki (b) navedene uredbe, na sud države članice u koju je to dijete nezakonito odveo jedan od njegovih roditelja.

- 2. Članak 15. stavak 1. Uredbe br. 2201/2003**

treba tumačiti na način da su:

jedini uvjeti kojima podliježe mogućnost suda države članice koji ima stvarnu nadležnost u predmetu povezanom s roditeljskom odgovornošću da zahtijeva prijenos nadležnosti u tom predmetu na sud druge države članice oni uvjeti koji su izričito navedeni u toj odredbi. Pri ispitivanju onih uvjeta koji se odnose, s jedne strane, na postojanje, u potonjoj državi članici, suda koji je primjereniji za rješavanje predmeta i, s druge strane, na najbolji interes djeteta, sud prve države članice mora uzeti u obzir postojanje postupka za povratak tog djeteta koji je pokrenut na temelju članka 8. prvog stavka i trećeg stavka točke (f) Konvencije o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece, sklopljene 25. listopada 1980. u Haagu, i u kojem još nije donesena nikakva pravomoćna odluka u državi članici u koju je navedeno dijete nezakonito odveo jedan od njegovih roditelja.

Potpisi